No:

Date: / /

ژمارە:

ڕێکەوت: / / ٢٠١٦ ی زاینی

/ /٢٧١٦ ی کوردی

ڕێنمایی سەنتەرەکانی توێژینەوەی زانستیی ناحکومی

ژمارە (٦) ی ساڵی (٢٠١٦)

پاڵپشت بە دەقی ماددەکانی (٢، ٣، ٤- یەکەم/٥٠،٤) لە یاسای وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی ژمارە (١٠)ی ساڵی (٢٠٠٨)ی هەموارکراو، بڕیار ماندا بە دەرکردنی ڕێنمایی سەنتەرەکانی توێژینەوەی زانستی ناحکومی لە هەرێمی کوردستان - عێراق:

ماددەی ١/ دەکرێت سەنتەرەکانی توێژینەوەی زانستیی ناحکومی دابمەزرێن کە خاوەن کەسایەتی مەعنەوی و سەربەخۆیی دارایی و کارگێری و ئەکادیمی و ئەهلیەتی یاساییبن بۆ جێبەجێکردنی ئامانجەکانی، بە دامەزراوەی سوودی گشتی هەژمار دەکرێن.

ماددەی ٢/ داواکاری دامەزراندنی سەنتەری توێژینەوەی زانستیی ناحکومی پێشکەش دەکرێت لە لایەن دەستەیەکی دامەزرێنەری خاوەن ئەزموون کە خزمەتیان لە (٧) حەوت ساڵ کەمتر نەبێت و هەروەها ژمارەیان لە (٧) حەوت کەس کەمتر نەبێت لە هەڵگرانی بڕوانامەی باڵا لە پسپۆرییە زانستییەکانی سەنتەر کە (٣) سیانیان هەڵگری بڕوانامەی دکتۆرا بن و (٢) دوانیان هەڵگری بڕوانامەی ماستەر بن هەروەها (٢) دوانەکەی تر خاوەن ئەزموون بن. داواکاریەکەیان ڕاپۆرتێکی لەگەڵدا هاوپێچ دەکرێت کە تیایدا داواکارانی دامەزراندنی سەنتەر بەڵێن دەدەن پێداویستییە ماددی و مرۆیی و زانستی و پێداویستی تر دابین بکەن هەروەها پەیڕەوێکی ناوخۆ ئامادە دەکەن کە ئەمانەی خوارەوە لە خۆ دەگرێت:

١. ناوی سەنتەر.
٢. لیستێك بە ناوی دەستەی ئەمیندارانی سەنتەر کە زانیاری کەسی و زانستی تێدا بێت.
٣. داهاتە داراییەکانی سەنتەر.
٤. بەشە زانستییەکان لەگەڵ دەستنیشانکردنی ژمارەی کارمەندانی هەر بەشێك و توانای زانستیان و شارەزاییان و خزمەتیان.
٥. پێکهاتەی ڕێکخستنی سەنتەر.
٦. هەر بابەتێکی تر کە کاروباری سەنتەر ڕێکبخات.

ماددەی ٣/ داواکارییەکە ئاراستەی فەرمانگەی پشکنین و دڵنیایی جۆری هەروەها فەرمانگەی توێژینەوە و پەرەپێدان لە وەزارەت دەکرێت لەبەر ڕۆشنایی مەرجەکانی دڵنیایی جۆری و متمانە بۆ توێژینەوەی زانستی.

ماددەی ٤/ داواکارانی دامەزراندنی سەنتەر پابەند دەبن بە دابینکردنی گشت مەرج و پێداویستییە داواکراوەکان لە ماوەیەک کە لە (٦) شەش مانگ زیاتر نەبێت لە ڕێکەوتی ئاگادارکردنەوەیان بە بڕیاری وەزارەت بە پێدانی مۆڵەتی دامەزراندن.

ماددەی ٥/ وەزارەت بڕیاری پێدانی مۆڵەت بە سەنتەرەکە دەدات لە ماوەی (٩٠) نەوەت ڕۆژدا لە ڕێکەوتی پێشکەشکردنی داواکاری و بڕیاری وەزارەتیش لەم ڕووەوە یەکلاییکەرەوەیە.

ماددەی ٦/ وەزیری خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی مۆڵەتی دامەزراندنی سەنتەرەکانی توێژینەوەی زانستی ناحکومی دەدات.

ماددەی ٧/ سەنتەرەکانی توێژینەوەی زانستی ناحکومی پابەندن بە پێشکەشکردنی گشت پێداویستییەکان بە وەزارەت کە پەیوەستن بە ئەنجامدانی کارەکانیان بە تایبەتی:

١. پلانی ساڵانەی سەنتەر.

٢. کردنەوەی بەشی تازە لە سەنتەر.

٣. راپۆرتی ساڵانەی سەنتەر دەربارەی بەرنامە و چالاکیەکانیان.

ماددەی ٨/ فەرمانگەی پشکنین و دڵنیایی جۆری لە وەزارەت بە هەماهەنگی لەگەڵ فەرمانگەی توێژینەوە و پەرەپێدان بە کاری هەڵسەنگاندنی سەنتەرەکانی توێژینەوەی ناحکومی هەڵدەستن بەپێی یاسا و رێسا و رێنماییەکان.

ماددەی ٩/ دوای ئاگادارکردنەوەی سەنتەرەکانی توێژینەوەی زانستی ناحکومی لە ماوەی (٢) مانگدا وەزارەت بۆی هەیە بریاری هەڵوەشاندنەوەی سەنتەر بدات لەکاتی سەرپێچیکردنی مەرجە داواکراوەکان لەلایەن ئەم سەنتەرانەوە.

ماددەی ١٠/ وەزارەت تایبەتمەندە بە تێروانینی ئەو سکاڵایانەی کە لەسەر سەنتەرەکان تۆمار دەکرێن و لە کاتی چارەسەر نەکردنیشیدا، دادگا خاوەن ویلایەتی گشتییە.

ماددەی ١١/ سەنتەرەکان بۆیان هەیە گۆڤار و بڵاوکراوەی ئەکادیمی دەربکەن بەپێی مەرج و رێنماییەکانی وەزارەت.

ماددەی ١٢/ ئەو گۆڤار و بڵاوکراوە و توێژینەوە و لێکۆڵینەوە و کۆنگرە و سیمینارانەی کە سەنتەرەکانی توێژینەوەی زانستی ناحکومی ئەنجامی دەدەن بۆ مەبەستی ئەکادیمی هەژمار دەکرێت.

ماددەی ١٣/ سەنتەرەکانی توێژینەوەی زانستی ناحکومی پێك دێن لە دەستەی ئەمینداران کە بریتین لە (٥ تا ٩) ئەندام بە مەرجێك یەک لەسەر سیانیان بەلایەنی کەمەوە هەڵگری بڕوانامەی دکتۆرا یاخود ماستەر بن و دوو لەسەر سیانەکەی تر خاوەن ئەزموون بن، ماوەی ئەندامێتی (٥) پێنج ساڵە و ئەم دەستەیەش بە باڵاترین دەسەڵاتی بەرپرس لە دارشتنی سیاسەتی زانستی سەنتەری توێژینەوە دادەنرێت لەبەر رۆشنایی سیاسەتی گشتی توێژینەوەی زانستی لە هەرێمدا و پێکهاتەی دەستە بەم شێوەیەی خوارەوە دەبێت:

١. سێ ئەندام لە خاوەندارەکان یان پشکدارەکان	ئەندام
٢. سەرۆکی سەنتەر	ئەندام
٣. ئەندامەکانی تر کە خاوەندار و پشکدار نین	ئەندام

سەرۆکی دەستە لە لایەن ئەندامانی دەستەی ئەمینداران هەڵدەبژێردرێت و ناکرێت ئەندامێتی دەستەی ئەمینداران و ئەندامێتی ئەنجومەنی سەنتەر لە یەك کاتدا کۆبکرێتەوە جگە لە سەرۆکی سەنتەر کە ئەندامە لە دەستەدا، ئەرکەکانی دەستەی ئەمینداران بریتین لە مانەی خوارەوە:

١. دارشتنی سیاسەتی گشتی سەنتەری توێژینەوەی زانستی ناحکومی لەبەر رۆشنایی سیاسەتی توێژینەوەی زانستی لە هەرێمدا.
٢. وردبینیکردن و پەسندکردنی راسپاردە و بریارەکانی ئەنجومەنی سەنتەر.
٣. دەستنیشانکردنی سەرۆکی سەنتەر.
٤. بەرێوەبردنی کاروباری دارایی سەنتەر و وەبەرهێنانی و رەفتارپێوەکردنی بەپێی ئامانجەکانی سەنتەری توێژینەوەی زانستی.
٥. رەزامەندیدان لەسەر درێژکردنەوەی ماوەی راژەی سەرۆکی سەنتەر یان پاڵاوتنی کەسێکی تر لە شوێنی ئەو یان بەخشینی لە کارەکەی.
٦. دەستنیشانکردنی جێگری سەرۆکی سەنتەر.
٧. راسپاردەکردنی کردنەوەی بەشی زانستی تازە یان لێکدانی دوو بەش یان هەڵوەشاندنەوەی بەش بە پێی پێوەرەکانی دڵنیایی جۆری و متمانە لە وەزارەت.
٨. پەسەندکردنی بوودجەی ساڵانە و ژمێرەی کۆتایی.
٩. وەرگرتنی بەخشین و کۆمەک و یارمەتی و وەقف و وەسیەت.

١٠. دیاریکردنی خشتەی مووچە و کرێی گرێبەستی گشت کارمەندان لەگەڵ توێژەرەکان.

١١. تێڕوانینی پلانی ساڵانەی سەنتەر کە سەرۆکی سەنتەر پێشکەشی دەکات دەربارەی پرۆژەکانی توێژینەوەی زانستی .

ماددەی ١٤/ سەنتەری توێژینەوەی زانستی ناحکومی ئەنجومەنێکی دەبێت بە سەرۆکایەتی سەرۆکی سەنتەر و ئەندامێتی جێگری سەرۆکی سەنتەر و سەرۆکی بەش و دوو ئەندام لە توێژەرانی خاوەن ئەزموون کە مانگانە کۆبوونەوەی ئاسایی ئەنجام دەدەن و سەرۆکی ئەنجومەن بۆی هەیە داوای کۆبوونەوەی نائاسایی بکات ئەگەر پێویستیی کرد و ئەرکەکانی ئەنجومەنیش بریتین لە مانەی خوارەوە:

أ. پێشنیازی سیاسەتی گشتی سەنتەر.

ب. بەدواداچوونی جێبەجێکردنی بەرنامەکانی توێژینەوەی سەنتەر و پێشکەشکردنی راسپاردە.

ت. کردنەوەی بەش یان لقی زانستی نوێ لە سەنتەردا.

ث. ئەنجومەن بۆی هەیە هەندێک لە دەسەڵاتەکانی بدات بە سەرۆکی سەنتەر.

ماددەی ١٥/ پێویستە سەرۆکی سەنتەر هەڵگری بڕوانامەی دکتۆرا بێت لە یەکێك لە پسپۆرییەکانی سەنتەر و خزمەتی لە (١٠) دە ساڵ کەمتر نەبێت و پلەی زانستی بە لایەنی کەمەوە (پرۆفیسۆری یاریدەدەر) بێت و ئەم ئەرکەی خوارەوە لە ئەستۆ دەگرێت:

١. گرتنەئەستۆی گشت ئەرکە کارگێری و داراییەکانی سەنتەر و بەدواداچوونی چالاکیی و ئەرکەکانی تری سەنتەر.

٢. گرێبەستکردن لەگەڵ توێژەران بۆ جێبەجێکردنی کاری زانستی و توێژینەوەی تایبەت.

٣. ئامادەکردنی راپۆرتی ساڵانەی سەنتەر.

٤. سەرۆکی سەنتەر بۆی هەیە هەندێک لە دەسەڵاتەکانی بدات بە جێگرەکەی.

ماددەی ١٦/ سەرۆکی سەنتەری توێژینەوەی زانستی ناحکومی جێگرێکی دەبێت کە مەرجە بەلایەنی کەمەوە هەڵگری بڕوانامەی ماستەر بێت لە یەکێك لە پسپۆرییەکانی سەنتەر و خزمەتی لە (٥) پێنج ساڵ کەمتر نەبێت و ئەم ئەرکانەی خوارەوە لە ئەستۆ دەگرێت:

١. هەڵدەستێت بە ئەرکی پلاندانان و بەدواداچوون و سەرپەرشتیکردنی کارەکانی کارمەندانی سەنتەر.

٢. هەماهەنگی دەکات لە نێوان بەشە زانستییە جیاجیاکانی سەنتەر هەروەها بەدواداچوون دەکات بۆ جێبەجێکردنی پلانی زانستی.

٣. گرتنەئەستۆی هەر ئەرکێك کە سەرۆکی سەنتەر پێی دەسپێرێت.

٤. شوێنی سەرۆکی سەنتەر دەگرێتەوە لە کاتی ئامادەنەبوونی سەرۆکی سەنتەر یان چۆڵبوونی پۆستەکەی.

ماددەی ١٧/ پێویستە سەرۆکی بەشی زانستی لە سەنتەری توێژینەوەی زانستی هەڵگری بڕوانامەی دکتۆرا بێت و خزمەتی لە(٥) پێنج ساڵ کەمتر نەبێت و پلەی زانستی لە مامۆستا کەمتر نەبێت و ئەم ئەرکانەی خوارەوە لە ئەستۆ دەگرێت:

١. هەموو ئەرکەکانی پەیوەست بە کاروباری زانستی و کارگێری و دارایی بەش و سەرپەرشتیکردنی کارمەندان جێبەجێ دەکات.

٢. پێشنیارەکانی ئەو توێژینەوانەی کە پێشکەش دەکرێن رێکدەخات و وردبینیان دەکات و دەیانخاتە بەردەم ئەنجومەنی سەنتەر بۆ گفتوگۆکردن دەربارەیان.

٣. پشتگیری ئەنجامدانی توێژینەوەکان .

٤. پێشنیازی دامەزراندنی توێژەر و تەکنیککارەکان دەکات لە بەشی زانستیدا.

ماددەی ١٨/ یەکەم: سەنتەر بوودجەیەکی هەیە کە سەرچاوەکانی پارەدار دەکرێت لەلایەن:

١. داهاتە داراییەکانی بوودجەی تەرخانکراو بۆ سەنتەر.

٢. بەخشین و کۆمەک و یارمەتی و وەقف و وەسیەت بۆ سەنتەر.

٣. بەرنامە جیهانیە زانستییە حکومی و ناحکومیەکان.

٤. کرێی خولەکانی ڕاهێنان و ئەو خزمەتگوزاریە ڕاوێژکاری و توێژینەوەییانەی کە سەنتەر ئەنجامی دەدات.

٥. کرێی گۆڤار و بڵاوکراوەکانی تایبەت بە سەنتەر.

٦. هەر داهاتێکی تر.

دووەم: دارایی سەنتەر وردبینی ساڵانەی بۆ دەکرێت لە لایەن دیوانی چاودێری دارایی هەرێمەوە.

ماددەی ١٩/

١. وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی کرێی تۆمارکردنی سەنتەری توێژینەوەی زانستیی ناحکومی وەردەگرێت.

٢. سەنتەرەکانی توێژینەوەی زانستیی ناحکومی پابەندن بە پێدانی کرێی نوێکردنەوەی ساڵانەی مۆڵەت.

ماددەی ٢٠/ ئەو سەنتەرانەی توێژینەوەی زانستی کە بە پێی یاسای ڕێکخراوە ناحکومیەکان ژمارە (١) ی ساڵی ٢٠١١ تۆمارکراون دەتوانن خۆیان بگونجێنن لەگەڵ دەقەکانی ئەم ڕێنماییە و لەدواییدا بە سەنتەری ئەکادیمی هەژمار دەکرێن.

ماددەی ٢١/ ئەم ڕێنماییە جێبەجێ دەکرێت لە ڕێکەوتی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستاندا.

هۆکارەکانی دەرچوونی ئەم ڕێنماییە

بە مەبەستی کاراکردنی ڕۆڵی سەنتەرەکانی توێژینەوەی زانستی لە هەرێمدا و لەبەر ڕۆشنایی کاریگەری ڕۆڵی وەبەرهێنانی تایبەت لەم بوارەدا بە پێویست زانرا ئەم ڕێنماییە دەربچوێندرێت.

د. یوسف گۆران
وەزیری خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی

<u>وێنەیەک بۆ:-</u>

- نووسینگەی بەڕێز جەنابی وەزیر/ بۆ زانین/ لەگەڵ ڕێزدا.
- وەزارەتی داد / ڕۆژنامەی وە قایعی کوردستان/ تکایە بۆ بڵاوکردنەوەی/ لەگەڵ ریزدا.
- بەڕێزان ڕاوێژکارانی جەنابی وەزیر٢/ بۆ زانین / لەگەڵ ریزدا.
- گشت زانکۆ حکومییەکانی هەرێمی کوردستان/ بۆ زانین/ لەگەڵ ڕێزدا.
- گشت زانکۆ و پەیمانگە تایبەتەکانی هەرێمی کوردستان/ بۆ زانین و کاری پێویست / لەگەڵ ڕێزدا.
- ئەنجومەنی کوردستان بۆ پسپۆڕییە پزیشکییەکان/ بۆ زانین /لەگەڵ ڕێزدا.
- دەستەی کوردستانی بۆ دراساتی ستراتیجی و توێژینەوەی زانستی/ بۆ زانین / لەگەڵ ڕێزدا.
- گشت فەرمانگەکانی دیوانی وەزارەت / بۆ زانین / لەگەڵ ریزدا.
- بەڕێوەبەرایەتی خوێندنی تایبەت/ بۆ زانین و کاری پێویست / لەگەڵ ڕێزدا
- بەڕێوبەرایەتی کاروباری یاسایی ، لەگەڵ بەراییەکان .
- دەرکردە.